

ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวสุทธีรัตน์ เลิศจตุรวิทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1131-8

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3 0 ๒๕.ย. 2546

I ๒๕-๒๓๕๐45

EFFECTS OF EMPLOYING CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL FOR HISTORICAL
LEARNING ON LEARNING ACHIEVEMENT, ANALYTICAL SKILLS, AND ATTITUDE
OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS

Miss Suttiratt Lertjaturavit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

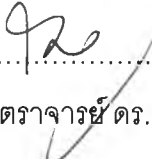
Academic Year 2001

ISBN 974-03-1131-8

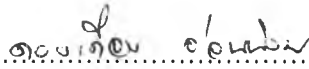
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อ
การเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5

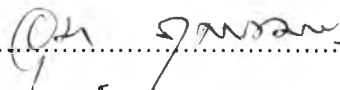
โดย นางสาวสุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์
สาขาวิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แคมมณี

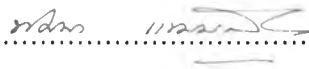
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

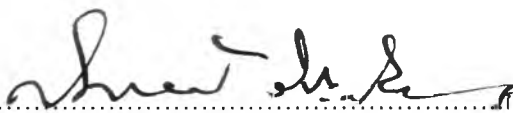

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แคมมณี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ จิตระดับ)

สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์: ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (EFFECTS OF EMPLOYING CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL FOR HISTORICAL LEARNING ON LEARNING ACHIEVEMENT, ANALYTICAL SKILLS, AND ATTITUDE OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน, อ.ที่ปรึกษาร่วม: รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา เขมมณี, 175 หน้า.
ISBN 974-03-1131-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ทักษะการวิเคราะห์ และ เจตคติต่อความรักชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 50 คน ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน 13 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ แบบสอบทักษะการวิเคราะห์ และแบบวัดเจตคติต่อความรักชาติ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1)นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติต่อความรักชาติหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2)นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติต่อความรักชาติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3)นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติต่อความรักชาติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ...ประถมศึกษา.....
สาขาวิชา ...ประถมศึกษา.....
ปีการศึกษา ... 2544.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อ. อูมา สุคนธมาน*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *พ.ดร. ทิศนา เขมมณี*

4283847227: MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: THE CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL / HISTORICAL LEARNING

SUTTIRATT LERTJATURAVIT: EFFECTS OF EMPLOYING CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL FOR HISTORICAL LEARNING ON LEARNING ACHIEVEMENT, ANALYTICAL SKILLS, AND ATTITUDE OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. UMA SUKONTHAMAN, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR: ASSOC. PROF. TISANA KHEMMANI, Ph.D. 175 pp. ISBN 974-03-1131-8.

The purpose of this research is to study effects of employing CIPPA instructional model for historical learning on learning achievement, analytical skills, and attitude of Prathom Suksa five students. The subjects were 100 Prathom Suksa five students in Assumption College (Primary section) under the jurisdiction of the Office of Private Education, academic year 2001. They were divided into the experimental group and the control group, 50 students each. Both groups had been taught for 13 weeks, 2 periods per week. In this study, there were 3 research instruments. The first one was historical learning achievement test, the second one was analytical skills test, and the last one was attitude test towards nationalism .

It was found that after the experiment:

1)The scores on historical learning achievement, analytical skills, and attitude towards nationalism of the experimental group were higher than those of the control group, at the .05 level of significance.

2) The scores on historical learning achievement, analytical skills, and attitude towards nationalism in the experimental group post - test were higher than that of the pre - test, at the .05 level of significance.

3) The scores on historical learning achievement, analytical skills, and attitude towards nationalism in the control group post - test were higher than that of the pre - test, at the .05 level of significance.

Department..... Elementary Education.....

Field of study....Elementary Education.....

Academic year.. 2001.....

Student's signature

Advisor 's signature

Co-advisor's signature

Suttiratt Lertjaturavit

Uma Sukonthaman

Tisana Khemmani

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แหมมณี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งทั้งสองท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณาของอาจารย์เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน้อม ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณา ตรวจสอบและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ เป็นอย่างยิ่งและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวัดผล คณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอย่างดียิ่ง และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ได้รับมาจากทุนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพฯ และทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณคุณสุทธิวรรณ ศรีวิลัย คุณสุทธินันท์ เลิศจตุรวิทย์ คุณอัญชลี วงศ์ชัยสุริยะ และคุณช่อนกลิน วิรัตน์โยสินทร์ ที่เป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์อันจะเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา โรงเรียนอัสสัมชัญ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันเป็นที่รักเคารพ ที่ได้ให้ชีวิตทางการศึกษาอันหาที่เปรียบมิได้

สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ

บทที่ 1

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
การเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมในชั้นเรียน.....	14
ความหมายของนวัตกรรมการเรียนการสอน.....	14
รูปแบบการเรียนการสอน.....	15
วิธีสอน.....	16
การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา.....	17
แนวคิดของโมเดลชิปปา.....	18
แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้.....	18
แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้.....	26
รูปแบบการเรียนการสอนตามหลัก CIPPA.....	27
การสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปาเพื่อการเรียนรู้ ทางประวัติศาสตร์.....	29
การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในระดับประถมศึกษา.....	31
ความหมายของคำว่าประวัติศาสตร์.....	32
จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนประวัติศาสตร์.....	33
วิธีการทางประวัติศาสตร์.....	36
เทคนิคและกลวิธีการสอนประวัติศาสตร์.....	37
จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน.....	42
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	42
ทักษะการวิเคราะห์.....	43
เจตคติต่อความรักชาติ.....	46
ผลของการเรียนการสอนประวัติศาสตร์โดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ.....	47
ผลของการเรียนการสอนวิชาต่างๆตามแนวคิดหลักของโมเดลชิปาที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ ความสามารถในการวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียน.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	54
แผนการสอนที่ใช้ในการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	93

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการสอนประวัติศาสตร์” หน่วยชาติไทย “ของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม.....	104
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ภาคผนวก ง กำหนดการเรียนรู้การสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	154
ภาคผนวก จ สถิติที่ใช้ในการวิจัยและตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล.....	156
ภาคผนวก ฉ ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนประวัติศาสตร์ แบบสอบทักษะการวิเคราะห์ และแบบวัดเจตคติต่อ ความรักชาติ.....	167
ภาคผนวก ช ตัวอย่างแสดงความคิดเห็นของนักเรียนหลังการทดลองสอน.....	172
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	175

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษาของตัวอย่างประชากร.....	55
2 การสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ 7 ชั้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น.....	58
3 การเรียนการสอนประวัติศาสตร์หน่วยที่ 4 ชาติไทย.....	59
4 การเปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม.....	62
5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ก่อนการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	71
6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการวิเคราะห์ก่อนการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	72
7 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อความรักชาติก่อนการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	73
8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ หลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	74
9 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการวิเคราะห์หลังการ ทดลองสอนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	75
10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อความรักชาติหลังการ ทดลองสอนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	76
11 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองสอน.....	77
12 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการวิเคราะห์ของกลุ่มทดลองระหว่าง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองสอน.....	78
13 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อความรักชาติของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลอง.....	79
14 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองสอนของกลุ่มควบคุม.....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการวิเคราะห์ของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองสอนของกลุ่มควบคุม.....	81
16 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อความรักชาติของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองสอน.....	82
17 สรุปแผนการสอนประวัติศาสตร์" หน่วยชาติไทย " โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปป่า เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ (แผนการสอนที่ 1).....	106
18 กำหนดการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	149
19 ค่าระดับความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนประวัติศาสตร์.....	161
20 ค่าระดับความยาก(P) และค่าอำนาจจำแนก(D)ของแบบสอบทักษะการวิเคราะห์..	163
21 ค่าอำนาจจำแนก (D) รายข้อของแบบวัดเจตคติต่อความรักชาติ.....	164

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 กรอบการสร้างขั้นตอนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ทางประวัติศาสตร์.....57